

Protestantse Kerk

NIEUWSBRIEF CLASSIS GELDERLAND ZUID&OOST

03 2025

Website: www.classisgelderlandzuidenoost.nl

Scriba: oud. A. (Arie) van Heusden

e-mail: classisscriba-gelderland-zuid-en-oost@protestantsekerk.nl

Classispredikant: ds A.P. (Ada) Rebel

e-mail: a.rebel@protestantsekerk.nl

tel: 06-15149271

Inhoud

Zegen voor onderweg

Regiobijeenkomst VKB 15 september 2025

Classicale regioavonden

Proeven en Praten

Herdenking Dachau

Oecumenisch Inspiratiefestival 2025

Afscheid en verbintenis van predikanten en kerkelijk werkers

Zegen voor onderweg

De temperaturen zijn af en toe tropisch en de vakanties begonnen: het is vakantietijd. Dat is ook te merken in de gemeenten. Kringen, catechese, vergaderingen: het kerkenwerk is grotendeels tot stilstand gekomen. Alleen wanneer het urgent is, komen kerkenraden nog bij elkaar.

Maar de gemeente zélf komt niet helemaal tot stilstand. De lofzang blijft ook in zomermaanden gaande in de vele kerken in onze classis. Op sommige plekken komen gemeenten samen in één kerk, uit praktische overwegingen. Op andere plekken nemen vakantiegasten deel aan de vieringen en vaak ontstaan er dan mooie ontmoetingen bij de koffie na de dienst.

Of u nu op reis gaat of thuisblijft, aan het werk bent of uitrust, ik wens u een goede zomertijd toe. Dat de rust van minder activiteiten en denkwerk ons goed doet. Zodat wij in het nieuwe kerkelijke seizoen met nieuwe inspiratie en een frisse geest onze taak weer kunnen oppakken.

*Moge God, die erbij is als de zon opgaat en ondergaat
en als je de zee oversteekt,
onderweg je schreden richten.*

*Moge God, die je nabij is als je zit
en als je staat,
je met liefde omringen
en je bij de hand leiden.*

*Moge God, die je wegen kent
en de plaatsen waar je uitrust,
bij je zijn in je taak op aarde,
het goede nieuws zijn dat je deelt
en je op de eeuwige weg leiden.*
(uit het dienstboek van Iona)

Regiobijeenkomst VKB

Leden van de plaatselijke colleges van kerkrentmeesters uit onze classis zijn van harte uitgenodigd voor de regiobijeenkomst van de Vereniging voor Kerkrentmeestelijk Beheer (VKB). Deze bijeenkomst vindt plaats op 15 september a.s. Centraal staan ontmoeting en kennisdeling. De avond begint op 18.00 uur met soep en broodjes en vindt plaats in de Ontmoetingskerk te Dieren. Voor meer informatie en voor opgave zie:

https://www.kerkrentmeester.nl/agenda_item/regiobijeenkomst-gelderland-zuidoost/

Vooraankondiging: Classicale Regioavonden najaar '25

Verbinden, inspireren en samenwerken: de classis heeft deze drie (werk)woorden gekozen als leidraad voor de komende jaren. Graag wil de classis samen met kerkenraden en andere belangstellenden uit onze classis aan de hand van drie (werk)woorden nadenken over gemeentezijn nu en in de toekomst. Er is ruimte om inhoudelijk met elkaar in gesprek te gaan, maar er is ook gelegenheid om praktische vragen te stellen en ervaringen uit te wisselen.

In september ontvangen de kerkenraden de uitnodiging voor de avonden met daarin het programma voor de avond.

Aanvang steeds 20.00 uur, met vanaf 19.45 inloop.

Protestantse Kerk
Classis Gelderland Zuid & Oost

Noteert u alvast een datum en locatie, waarop u kan!

16 oktober	Gereformeerde Kerk in Geldermalsen
6 november	Gereformeerde Kerk in Zetten
13 november	Protestantse Gemeente Zaltbommel (locatie het Anker)
27 november	Protestantse Gemeente Doetinchem (locatie de Wingerd)
11 december	Protestantse Gemeente Lochem

Proeven en Praten

Proeven en Praten is een initiatief van Kerk in Actie, Micha Nederland en International Churchplants om met elkaar in gesprek te gaan over actuele thema's. Zoals over diversiteit, migratie en racisme. Voor plaatselijke gemeenten kan is deze werkvorm een laagdrempelige manier over dit thema of over andere thema's met elkaar in gesprek te gaan.

Voor bovenstaand thema is er nu materiaal beschikbaar, dat in de plaatselijke gemeenten gebruikt kan worden. Dit is te downloaden via <https://proevenpraten.nl/de-kleur-van-je-hart/>

Herdenking Dachau

Op 11 mei jl., is in een kerkdienst in Dachau 80 jaar bevrijding en 60 jaar Versöhnungskirche Dachau herdacht. Twee classisafgevaardigden, ds Klaas Touwen namens de Nederlandse Kerk in Duitsland (horend bij de classis Gelderland Zuid & Oost) en ds Marieke Fernhout namens onze classis, waren bij deze herdenking aanwezig.

Op de eerstvolgende classisvergadering zullen zij verslag doen van de herdenking. Uit dit verslag citeer ik:

‘Als eerste grootschalige concentratiekamp van de SS in nazi-Duitsland is Dachau in bedrijf geweest van 1933 tot aan de bevrijding van het kamp in april 1945. Opgezet als ‘archetype’ voor andere concentratiekampen schiep de SS een ‘staat binnen de staat’ in Dachau, waar politieke tegenstanders naar believen werden vastgehouden, gemarteld en vermoord. Als zodanig was Dachau geen vernietigingskamp, maar er werden meer politieke gevangenen vermoord dan in welk ander kamp ook.

In de loop der tijd werd de bevolking van het kamp meer divers; naast de politieke tegenstanders van het Derde Rijk werden er nu ook Roma, Sinti, homoseksuelen, misdadigers, verzetsstrijders en vooral Joden opgesloten. Opvallend was ook het grote aantal gevangenen dat vanwege religieuze overtuiging en betrokkenheid werd vastgezet, zoals Titus Brandsma (priester-hoogleraar uit Nijmegen) en Martin Niemöller (luthers theoloog, voorman van de zgn. Bekennende Kirche).’

De Versöhnungskirche, die in 1965 gebouwd is op het terrein van Dachau staat symbool voor verzoening en vrede. Graag deel ik met u de toespraak, die ds Marieke Fernhout heeft gehouden aansluitend aan de kerkdienst in deze kerk:

In het dorp waar ik geboren werd, nog geen 25 jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog, had die oorlog letterlijk en figuurlijk diepe sporen nagelaten.

Als kinderen legden we bloemen op de graven van de grote oorlogsbegraafplaats en herdachten de luchtlandingen op de nabijgelegen heide.

Het was dichtbij – maar ook ver weg.

Ik had de oorlog immers niet meegemaakt, en er zou nooit meer zo’n oorlog komen.

Als tiener liep ik mee in de demonstraties tegen kruisraketten en in mijn derde studiejaar viel de Muur. De twee Duitse staten werden herenigd; de Koude Oorlog was officieel voorbij.

Er zou nooit meer zo’n oorlog komen.

Dat ,nooit‘ lijkt nu gekomen te zijn.

Sinds ruim drie jaar woedt er een verwoestende oorlog aan de oostgrens van ons continent terwijl aan de andere kant van de oceaan onschuldige mensen weggezet als criminelen, omdat ze tot een bepaalde bevolkingsgroep horen.

*En in het hartland van de Bijbel lijkt het alsof alleen geweld telt.
 ‘Nooit meer zo’n oorlog’ – het is alsof de geschiedenis zich onophoudelijk herhaalt, alsof de mens niet anders dan hardleers lijkt te zijn.
 Aan de ene kant doen we precies hetzelfde als we gedenken.
 We blijven herhalen, opnieuw noemen, benoemen – omdat we geloven dat het anders kan.
 En we zijn hardnekkig in het steeds opnieuw present stellen van de geschiedenis, om die levend te houden – zoals vandaag.
 Maar aan de andere kant zit daarin precies ook het verschil.
 Want geschiedenis an Sich leeft niet – maar de mensen uit die geschiedenis wél.
 We noemen hun námen.
 Namen van mensen die geleefd hebben, die ons iets geleerd hebben, die ons hier, vandaag, in Dachau gebracht hebben - waar zestig jaar geleden deze kerk werd gebouwd als symbool van verzoening.
 Om alles wat mensen met elkaar verbindt – om alles wat mensen met elkaar verzoent.
 Vandaag sta ik hier met twee petten op: als vertegenwoordiger van de Protestantse Kerk in Nederland en als studentenpredikant aan de Radboud Universiteit in Nijmegen waar Titus Brandsma hoogleraar was.
 Al in een vroeg stadium waarschuwde Titus Brandsma in zijn publicaties voor de gevaren van nationaal-socialisme en rassenhaat.
 Begin 1942 opgepakt en hier in Dachau vermoord, wordt hij nu als moedige mysticus geëerd.
 Aankomende woensdag wordt in onze Nijmeegse Studentenkerk een bijzonder Titus-raam onthuld – om een dapper mens te gedenken, die drie jaar geleden door paus Franciscus heilig werd verklaard.
 Er zijn zoveel meer verbindingen tussen mensen dan we vaak geloven.
 En de mensen die dat (h)erkennen, benoemen, schreeuwen dat vaak niet eens van de daken – ze dóen het gewoon.
 Mensen zoals Titus Brandsma, de ‘alledaagse mysticus’, die hier in Dachau zijn medegevangenen tot hulp en steun was.
 Mensen die in degene die naast hen staat altijd een medemens zien, ongeacht afkomst, geloof, geslacht of geaardheid.
 Een rabbi leerde eens dat de dag aanbreekt, als je in het gezicht van degene die naast je staat je zuster of je broeder herkent.
 Dat wij elkaar dan steeds als zusters, broeders, als medemensen mogen herkennen, waar we ook vandaan komen – vandaag hier in Dachau en álle dagen, altijd en overal, in Gods Naam.
 (...)*

Afscheid en verbintenis van predikanten en kerkelijk werkers

Ds. **Ada Endevelt** heeft wegens emeritaat op 29 juni afscheid genomen van haar gemeente **Bredevoort**.

Ook ds. **Simon de Kam** heeft op 29 juni afscheid genomen, namelijk van de PG **Maurik**. Hij is eveneens met emeritaat.

Op 6 juli is ds. **Evert Meijer**, afkomstig van de HG Werkhoven, verbonden aan de HG's **Meteren** en **Est**.

De HG **Tuil** verwelkomt op 20 juli een nieuwe predikant, ds. **Udo Doedens**, die parttime verbonden blijft aan de PG Utrecht.

Aan de PG's **Groesbeek** en **Heumen** wordt op 24 augustus ds. **Trijnie Nielen-Rosier** verbonden, die nu nog in Eck en Wiel staat.

Ds. **Jan Domburg** neemt op 24 augustus afscheid van de HG **Aalst**. Hij heeft een beroep aangenomen naar hervormd Elst i.c.m. Rhenen.

Ds. **Rineke van den Berg** neemt op 31 augustus afscheid van de PG **Hengelo Gld**. Zij gaat naar de PG Wapenveld.

Ds. **Wilco Nijkamp** (Culemborg) heeft eveneens een nieuwe gemeente: PG **De Vierplek** (Lent, Nijmegen-Noord, Oosterhout en Ressen-Doornik). Aan die gemeente hoopt hij op 31 augustus verbonden te worden.

Ds. **David van der Meulen** (Amsterdam) heeft het beroep van de GK **Herwijnen** aangenomen. Bevestiging en intrede staan gepland voor 21 september.

PG **Beusichem-Zoelmond** neemt op 21 september afscheid van haar predikant, **Leendert Jan van Lingen**. Hij gaat naar De Bilt.

Ds. **Carolina Blokland-den Hertog** neemt afscheid van haar gemeente te Geldermalsen. Op 21 september wordt ze verbonden aan de PG **Zaltbommel**.

Ds. **Martin Bil** neemt op 12 oktober afscheid van de HG **Hien en Dodewaard**. Hij heeft een beroep aangenomen van de HG Veenendaal (Sionskerk).

Wij wensen hen een goed afscheid toe en een gezegende tijd in een nieuwe gemeente of in het emeritaat.

Ds Ada Rebel